

ШЕСТ ИЗДАЊИ СВАКИ ДАН
ПО ПОДНЕ

ТРЕ ПИЛАТА ИЗНОСИ

Месечно 3 драхме, тромесечно 9 драх,
полгодишње 36 драхме.

РАСПИСИ СЕ НЕ ВРАЂАЈУ

Стан уредништва:
улица Краља Петра бр. 70.

ВЕЛИКА СРБИЈА

LA GRANDE SERBIE

БРОЈ 10 лепта

Уређује ОДБОР

БРОЈ 10 лепта

САВЕЗНИЧКЕ МЕРЕ

После аустро-немачке офанзиве против Италије, савезнички војни и политички шефови увидели су потребу крајњеснергичне и пресудне акције. Та потреба претресана је и констатована приликом конференције у Рапалу. Одлучен је низ мера, које се имају предузети без одлагања и које морају ма и по цену највећих жртава донети коначне резултате. Италијанска невоља, како је рекао г. Лојд Џорџ, научила је Савезнике шта треба да раде. Она им је отворила очи, указала на недостатке у току три године рата и наговестила правац и пут, који једино може одвести ка победи. Стара народна мудрост остведочила се: да свако зло има и своје добро.

За савезничку штампу данас је интерес дневнога реда, на којој основи Споразум има да регулише своју будућу војну акцију. Од самог почетка рата сматрало се као поуздано, да крајњи триумф мора припасти Савезницима. Та теза није довођена никад у сумњив, чак ни у привременим и пролазним периодима кризе. Али, сваки тренутни неуспех донео је извесне поуке. Италијанскоме је било суђено, да учини крај заблудама и грешкама прошлости и да инаугурише нов, одлучан и јединствен ратни план.

Непријатељска штампа признаје данас, да је офанзивом против Италије постигнут супротан резултат. Уместо, да се Савезници поколебају и склоне на примирје и преговоре о миру, да се Италија принудна засебан мир, изазвано је тешње јединство и енергичнија сарадња свих Савезника. Западни фронт спојен је са италијанским, на коме воде сад заједничку акцију удружене трупе Споразума. Оружана интервенција америчких трупа ускорена је. Учињено је још и то, да су се прилике у Русији почеле нагло консолидовати и данас се већ истављају изгледи за блиску интервенцију руских армија. Свим овим резултатима доминира факат, да је

најзад, после три године рата, постигнуто јединство савезничке команде, која ће савесно и детаљно испитивати војну ситуацију свих фронтава и руководити операцијама, којима је за циљ постављено што скорије свршавање гитанте борбе.

Отклоњени су коначно и бесповратно сви сепаратни интереси и све специјалне тежње. Усвојен је велики спавоносни принцип, да све има да се подреди само циљу за постигнућем што скорије победе. Целокупна војна и политичка ситуација одаје јасно, да Споразум располаже свима потребним средствима за остварење својих циљева. Централне државе могле су до сад имати извесних успеха само захваљујући с

једне стране своје јединству команде, а с друге подвојености Савезничких фронтава. Данас су погрешке исправљене, и у историји светскога рата настаје нов период, од кога непријатељ већ почиње стрепети.

Врховна Савезничка Команда већ припрема нов ратни план, који ће се привести у остварење свом енергијом и свима средствима. Остваривајући се на свима овим чињеницама, савезничка штампа изводи закључак, да ће рат у идућој години бити крунисан триумфом Савезника.

ПОЛИТИЧКЕ ВЕСТИ

Лондон, 7. Г. Венизелос имао је више састава са председником владе г. Лојдом Џорџом, мин. спољ. послова г. Балфуром, и министром финансија г. Бонаром Лоом. На овим саставцима постигнуту су врло добри резултати.

Париз, 7. Социјалисти, који дуго нису били у добрим односима са г. Клемансоом, помирили су се са њим пре његовог доласка на власт. Они су га одушевљено пријемили и уверени су да је нова влада решена да енергично настави рат.

Лондон, 7. Положај Керенског може се сматрати као сигуран. Са одобрењем огромне већине руског народа и војске он је осудио

на смрт многобројне максималисте који су учествовали у последњим правим нередима.

Лондон, 7. *Енглеска штампа одушевљено је пропраћила састав новог француског кабинета. Својом личношћу, које га састављају, дају право да се овај кабинет изове кабинет гаврдене руке.*

Рим, 7. Председник јапанске владе одговорио је на депешу г. Орландо: *„Искрено честитајући В. Е. на именовање за тифа владе Њ. В. Краља Италије и захваљујући на новом изразу пријатељства према Јапану, молим Ваши Екселенцију да прихвати уверење моје најдубље симпатије у моменту када Италија преживљаје велико искушење, и да верује у моје јако уверење да ће храбри италијански народ савладати свадашње тешкоће“.*

СТРАНА ШТАМПА

Аустро-немач. офанзива
Наје Фраје Пресе: „Офанзива централних сила уперена је против Сониња. Она неће отворити само пут ка равницама Италије, већ и ка миру“.

Министер Аугсбургер Абендсајтинг: „Ми, јужни Немци, радујемо се овој офанзиви против „пријатеља“, који нас је изао и кога мрзимо и презиремо онолико исто, колико смо га некад вољели“.

Фронте Интерно (Рим): „Имајмо поуздања у себе саме и победићемо. Озбиљни часови, које преживљајемо учвршћују нас у вољу да чекамо и да савладамо некушење“.

Секоло: „Аустро-немачки маневар има стратегијски циљ првенствене важности. Циљ није био само, да нам се отме терен, који смо освојили за две и по године рата, већ и да се окрњи наша народна територија. То је стари сав, који би Аустрија хтела остварити“.

Фосише Цајтинг: „У току рата, фронтови Соче и Тирола добијали су све већу важност и сада могу имати пресудну вредност за коначан резултат војне“.

Шпанска криза

Ел Мундо (Мадрид): „Криза, коју подносимо била је неизбежна: она је потекла из искреног држања умерене штампе“.

Диарио Универзал (Мадрид): „Краљ је још једном више одговорно ономе, што је народ од њега очекивао. Ми имамо поверења у ње-

му да савладамо све тешкоће“.

Кореспонденца милитар: „Треба одати свучаст Алфонсу 13, који се труди да задовољи здраву партију народног мишљења. Сви официри потпуно су сложни и једнодушни“.

Западно бојиште

Пед Мел Газета: „Немцима је тешко, да лажима смањују важност успеха, које Савезници постижу на западном фронту“.

Њујорк Трибин: „Француски морал је у пуној снази и он открива Француској и целом свету, да је француска војска надмоћнија од немачке, која се налази пред њом“.

КЛЕМАНСО НА ВЛАДИ

Програм новог кабинета

Париз, 7. новембра.

Изјава нове владе биве прочитана данас у парламенту. Програм новог кабинета је познат. „Ехо де Парис“ резимира га у три тачке: 1) Унутрашњости земље, строгим и брзим мерама уклонити све елементе, који ометају рад на фронту, удвостручити енергију и одлучност у вођењу рата; и најзад, спровести јединство акције на фронту.

Да би се учинио крај познатим аферама, Клемансо је одлучио да преда војном суду, који има одрешије руке од грађанских, све судске ствари, које су на дневном реду. Очекује се такође брз споразум са Енглеском и Италијом о питању опште врховне команде. Потпомогнут јавним мишљењем, Клемансо ће моћи да се бори противу извесних странака у парламенту.

Социјалистички листови почињу да ублажују тон у својим подемима. Ренодел у листу „Иманите“, пита да ли ће се нови шеф владе показати онакав, какав је био познат. Верује се такође, да ће Клемансо укинути политичку цензуру.

ДВА НАЧИНА

Пропаганда у корист зајма

Последњи унутрашњи зајам немачки износ је 12 милијарди марака, што заједно од априла ове године износи 25 милијарди за 1917. год. Ранији су зајмови дали: 21 милијарду за

1916., 21 милијарду за 1915., 4 милијарде за 1911.

Уписивање последњег зајма ишло је врло тешко. Вршене су свакојаке рекламе и просињани родољубни позиви. Најзад је Хиценбург привретио конфискацијом ако се народ што пре и што обилније не одазове позиву владином. На једној пак реклами насликана је једна катедрала у рушевинама (вероватно Ренска) с овим речима: „Ако желимо да нашој земљи уштедимо сличне несреће, успеојмо нови зајам.“ Као да би се Савезници послужили хушким методама немачке врховне команде!

У Сједињеним Државама зајам Слободе достигао је цифру од 1,617,500,000 долара. Да би подстакле одушевљење у корист зајма, њујоршкне су власти раскла-

пиле у три дела немачки сумарен који су заробили

Енглези и пренеле до Централ Парка, где су га опет скопиле и пекретиле „Бај еј бонд“ (купите један бон). Затим је извршен један привидан напад сумарена, и приређено једно бомбардовање из аероплана који су бацали... бомбе од картона. У овим су бомбама били немачки гвоздени крстови и примерци ове поруке кајзерове:

„Не купујте бондове зајма Слободе. Сваког америчког грађанина који има средства да купи бондове а не купује их, одикујем гвозденим крстом као награду за његову оданост и љубав према мојој личности.“

Кајзер Вилем, с. ре. Ово је сасвим у духу немачких метода!

АМЕРИКА И ЈАПАН

Споразум односно Кине

Вашигтон, 7. новембра.

Објављен је текст пота измењаних између г. Лансинга, америчког министра спољ. послова, и вицоата Ишија, нарочитог изасланика Јапана, односно споразума закљученог између обе земље у погледу Кине, а који је изазвао протест кинеске владе.

Нота г. Лансинга гласи: „Част ми је доставити Вам следећом набом тумачење, које придајем споразуму, закљученом приликом наше последње дискусије о питањима која интересују наше владе у погледу републике Кине.“

1.) Да би ушуткали протурање злонамерних вести, сматрамо за корисно да објавимо још једном жељу и намеру својих влади односно Кине:

2.) Влада Сјед. Држава и Јапана признају, да територијално суседство ствара специјалне односе између земаља и према томе влада Сјед. Држава признаје да Јапан има специјалних интереса у Кини, нарочито у области суседној његовим границама;

3.) Територијални суверенитет Кине има се респектовати и влада Сјед. Државе има пуно поверење у обновљена уверавања јапанске владе, да она нема намере да прави разлику између трговачких права свих других народа или да не признаје трговачка права, која је Кина дала другим државама и уговорима;

ком објављу извесу, пред независности и интегритету Кине. Оне потврђују, да прихватају принципи „Отворених врата“, т. ј. подједнаким правима за трговину и индустрију Кине; 5.) Обе владе изјављују такође, да су противне прибављању специјалних права од ма које државе или привилегија, које би могле нанети вреда независности и интегритету Кине или које би могле ставити у положај инфериорности грађане ма које земље у вођењу своје трговине са Кином.

Био бих срећан, да Ваши Екселенција потврди ово тумачење закљученог споразума између нас“.

Одговор вицоата Ишија гласи:

Част ми је јавити Вам да пријем ноте, која садржи Ваше тумачење споразума, закљученог између нас у току скорашњих дискусија, а односно наших интереса у Кини.

Срећан сам што Вам могу потврдити и прихватити са овлашћеним своје владе тумачење дотичних питања од Сјед. Држава“.

МОСКВА

Москва... То значи крај „петроградске“ периоде наше историје и почетак једне нове ере.

Москва је увек била права престоница руска, у многоме надмоћнија од Петрограда, као интелектуални и индустријски центар. У Москви је основан први ру-

универзитет (1755). А руски универзитет није био и није данас само академска установа, него и колевка и светилиште великих политичких и социјалних идеја; један факт који је постојао уз пркос кнуту и непрекидним гоњенима.

Мало пре рата Москва је бројала 1.700.000 становника (с изабелицама, сада има 3 милиона). Фабрика има на хиљаде, радника на стотине хиљада; производња премаша милијарду рубаља. Превлађује индустрија ткива.

Варош поседује више од 1000 педагошких установа, међу којима девет виших (Универзитет: 5-7000 студената; Политехника: 4-6 хиљада студената; затим технолошки институт, инжињерски институт, виши институт за жене, пољопривредна академија, лицеј Николе Ј. институт Лазарева источне језике, конзерваторијум); она има 30 женских гимназија, и чувене музеје: музеј Кумјинцев, галерију Третјаков, где је представљено цело руско модерно сликарство, музеј историјски, музеј политехнички, музеј вештина и заната. У то, има 50 друштава уметничких, спортијских итд., шест великих клубова, две ботаничке баште, једну зоолошку; пегнаестак позоришта, два циркуса.

Тип московски разликује се од типа петроградског: овај је више интернационалист, пасиван, хладан, уздржљив, презиран и блазиран; Москов је отворен, радљив, добар до безамалности, добричина је и има ону тврду и непоколебљиву веру у себе и у живот који подесћа на децу али која је поуздана залога за успех: она је висећи мост између великих речи и великих дела.

Занимљиво је да је Никола 2. био бојкотовао Москву, у коју је долазио само један пут после крунисања, приликом тристагодишњег јубилеја своје династије. Узрок овог забегавања налази се у факту што је Москва, пошто је била центар панславизма, постала огњиште руских револуционарних идеја. У Москви је основана моћна група напредне индустрије, чији су чланови били многобројни либерали и професори; и у четвртој Думи, најназаднијој, чети-

ри седница Москва је била заузета од четири кадета.

Око Москве се створила руска Држава; око Москве ће се покушати да би снасала своју револуцију и своју самосталност. Русија слободна, велика и уједињена, у свету слободном, великом и уједињеном. — то је наша вољња.

Сава Затон.

У РУСИЈИ

Петроград, 7. «Народно Слово» орган популарних социјалиста објављује указ Керенскога, у коме овај доставља свој долазак у Петроград, и наређује свима, да наставе своје послове и да врше мирно своју дужност.

Исти лист објавио је дневну наредбу генерала Кра-

влева, кога је Керенски наименовао за команданта петроградских трупа. У овој наредби позива се стари гарнизон да достави имена издајника отарбине.

Комитет Народног Савеза наставља стално своје седнице.

Пре доласка Керенскога све странке, које су биле против максималиста образовале су један одбор од 50 чланова, ради одржања реда и одбране становништва против изгрета максималиста.

Судови су наставили опет да функционишу.

Највише је забуне било међу члановима Совјета после пораза максималистичког покрета.

Удружење железничара целе Русије изјаснило се одлучно за Керенског.

СА РАТНИХ ФРОНТОВА

Франц коминике

Париз, 7. новембра

Одбијен је немачки препад северо-источно од које 311. Французи су такође одбили још један немачки покушај напада југо-источно од Марланкура.

Доцније. У Шампањи у једном препад Французи су заробили војнике. На десној обали Мезе француске су трупе извршиле напад у области шуме Шом. Оне су осетно напредовале и причиниле непријатељу губитке. Артиљеријска борба на целом сектору.

Енглески коминике

Лондон, 7. новембра

Солунски фронт.

У јутру петог новембра енглеске трупе извршиле су успешан препад југо-источно од Окирцалиа северо-источно од Дорјанског језера. Оне су заробиле многе војнике и причиниле непријатељу губитке.

Палестина. Аустралијанске и ново-зеландске трупе заузеле су варош Јафу 1. новембра без икаквог отпора. Непријатељ се повлачи на север.

Источна Африка. На платоу Макоиндо енглеске су трупе заузеле првог новембра Мвити и утврдиле се северо-источно од Шаватаса. Истог дана, после кратке борбе, заузеле су

Шаватас. Заробљено је 16 Немаца и 125 аскера. Непријатељ је дефинитивно потиснут са целог сектора Махенж.

Доцније. На фронту Ипра, наши су одреди побољшали своје положаје северо-западно од Пашанделе. Успешно је одбијен непријатељски напад на наше истакинуте положаје северо-источно од шуме Шом. У току јучерашњег дана јака непријатељска артиљеријска активност источно и североисточно од Ипра.

У ваздушним борбама наши су авијатичари оборили два непријатељска аероплана и један приморали да се спусти. Наша је артиљерија оборила још један немачки апарат. Један наш апарат недостаје.

Италиј. коминике

Рим, 7. новембра.

Претпрошле ноћи била је јака артиљеријска борба између језера Гарде и Астике. На платоу Азијаго непријатељ је јако бомбардовао наше положаје код Томорико и брда Баденске. Пешачког напада није било. Наши су одреди у против-нападу, повратили истакинуте ровове и заробили 6 официра и 202 војника. Дужно од Квера непријатељ са јаким снагама напада наше линије код брда Томбе.

У равници наше су трупе осујетиле непријатељске

покушаје да пређу реку Пиаву.

Наши су авијатичари бомбардовали, у току дана, непријатељске групе у басену Примозано, северо-западно од Сусегана и Теце ди Ливен.

Румун. коминике

Јаши, 7. новембра.

Артиљеријска активност на разним секторима. Наши су авијатичари успешно

бомбардовали логоре код Клинести-а и код села Бурт.

У Палестини

Лондон, 7. новембра.

Дописник енглеске штампе у Египту јавља да је непријатељ сада изгубио сваку везу са морем. Стратегијски методи генерала Алени-а проузроковали су велико одушевљење код трупа које одговарају на сва пожртвовања која он тражи. Турци се сада мање одупиру и стално се повлаче.

ДНЕВНЕ ВЕСТИ

Одликотани нови-нари

Атипски листови јављају да су одликовани Орденом Спасиоца г. Ибер Жак дописник Хавасове агенције, г. Тесеје представник агенције «Радио» и г. Плер Колом директор «Пари-Балкана». Честитамо колегама одликовање.

Снабдевање Грчке

Из Атине јављају: Британска влада допустила је транспорт из Египта за Грчку 6500 тона грашка и сочива. Јонанска влада дифероваће Грчкој неограничену количину грашка. У последње време стигло је у Пиреј 12.000 тона жита. Велике количине ширница и шећера, као и других артиљеријских послатке се одмах у Грчку из Египта. Шпаније, Сјед. Држава, Француске, Италије и других Савезничких земаља.

Грчке школе

Грчки министар просвете г. Дингас, који се бави у Солуну, расписоа је ететику за подизање барака за грчке школе, чије су зграде изгореле приликом пожара.

Антоније Алим-пијевић

Претпрошлог месеца погинуо је њак наредник Антоније Алимпијевић, који је био из наших нових крајева. Учествовао је у борбама у Србији, као и на Солунском фронту. У борбама на Чегану и Чукама нарочито се одликовао својом храброшћу и неустрашивошћу, због чега је похваљен армичком похвалом. Иначе, тих, повучен, ванредно леног понашања, био је омиљен код свију, који су га познавали. За покојним Антонијем жале сви, и

који порекла, по имену Герга Хачи Даута.

Лондон. — Адмиралитет јавља, да је једна немачка лађа за тражење мина потопљена близу Хелголанда.

Атина. Јапан и Шпанија обећали су да олакшају снабдевање Грчке.

Атина. — Вести са италијанског фронта више су не задовољавајуће.

НАЈНОВИЈЕ ВЕСТИ

Лондон, 7. Министарство војно објављује да је генерал Станлеј Моџ, командант експедиционог енглеског корпуса у Месопотамији, после кратког боловања умро прошле недеље 5. новембра.

Лондон, 7. — Конференција суверена и председника влада Скандинавских земаља одржаће се кроз десет дана. На њој ће се испитати могућност, да се одржи неутралност после немачког притиска и ограничења извоза из Америке за неутралне.

Са нашег фронта

Српски званичан извештај Солун, 7. новембра

6. новембра слаба ватрена активност; јача акција обостране авијатике.

Позивају се

Г. Филип Јаковљевић, адвокат из Битоља да престане благајни листа «Велике Србије» најдаље до 10. ок. мес.

Ниже именована лица позивају се, да престану канцеларији Комесаријата за избеглице, ради саопштења по предметима који се њих тичу, а ако нису у месту, да јаве своје тачне адресе.

Умољава се и сваки онај, ко о њима што зна да извести Комесаријат.

Тих. Мијушковић пешач. и цуквник у пенаји по акту бр. 4718.

Борисав Ковачевић из Комирифа бр. 4691.

Теофило Караџић, учитељ и Леонид Зордумис хафенија, по акту бр. 4713.

Милутин Кнежевић из села Сена, бр. 4751.

Божидар Пејић, из Пожаревца, по акту бр. 14.

САОПШТЕЊА

Коста Ј. Адамовић, инжињерски капетан, пошта бр. 411, моли онога, ко би што знао о Војиславу Јевтановићу, надзорнику пруге у Качанику, да га о томе извести.

Никола Митић, народни посланик, Воден, моли Милована Божовића, војника, који се налази у једној од француских болница, да му изводи јавити тачну адресу регрута Душана Јоцића из Чагровца, Нишког.

Драгољуб Стефановић из Београда има две карте од Кице и Маноја Стефановића код Б. М. Тодоровића свешт. п. бр. 28.

ПОШТА ЗА СРБИЈУ

Драгутин Матијашевић, инженир, пошта 84, извештава Симу Матијашевића, Араџеловац Орашца, да су здрави: Драгомир, Милорад, Владимир, Живота, Живомир, Живадин и Живота Матијашевићи, па онда зетови Милија и Радован, сестрић Богдан и пријатељ Ђока; моли га да извести за жену и децу,

јер од њих до данас ништа није добио, и да им учини сваку помоћ, пошто то и он овамо чини.

Милан В. Бурић, резервни наредник, пошта бр. 16, извештава г. Михаила М. Чолића, Српски Црвени Крст, Женева, да је жив са Милутином и Драгутином, и пита да ли је мајка добила од Милутина новац, сем оног према двама добивеним потврдама.

СИФИЛИС и све венеричне болести леми са потпуним успехом

директор болнице венеричних болести у Солуну Др ХРИСТ. ХРИСТОДУЛУ прима у својој клиници: од 3 до 6 и по час, по подне ул. Егнатија бр. 314, улаз из ул. Методио 15. 15-30

Нова американска зубна клиника

Др НАРАСКЕВОВУЛОСА ул. Егнатија бр. 357 на углу римске капије «Камара»

Препоручује се једини атеље нове американске зубне клинике, где се могу излечити болесни зуби и начинити вештачке американске десни са зубима.

Специјално за г. г. српске офицере и војнике чини се апатан полует у ценама. 8-12

Др А. ЛБЕРТ ГАТЕЊО зубни лекар с Универзитета у Паризу

вади зубе без болова. 18 година искуства. Савршен рад златних зуба за 4-5 дана.

Зубно - електрична клиника

Др НАНТ. Ј. КОНДУЛИСА ул.ца Егнатијева, после Триумфалне капије, на углу ул. Св. Панагуде бр. 4.

Израђује разноврсне зубе, златне и порцеланске, читаве вилнице од злата и каучука по најмодернијем начину. 9-30

Пажња Србима!

Ресторација код «НОВЕ СМИРНЕ»

отпочела је рад у близини српског консулата, до трибарске пијаце. Одсе Гимнастијон. Препоручује се свима Србима ради посете, једи се готове са четом свињском машћу. Вина, пива природна и најбоља. Цене умерене а услуга тачна. Туршије и кисела купуса у свако доба а даје се менаџама и појединцима из пеке и чаше полично.

Моли за посету 5-5 Александар Тодоровић ресторатер код Нове Смиране.

ХИРУРГ — ЗУБНИ ЛЕКАР

ДАВИД КОЕН који је имао клинику у ул. Венизелос, преместио се у улици Елзон 43, до српске фото-графске секције, близу мора.

Израда модерна и солидна. Цена врло умерена. 8-15

Српско Трговачко Друштво

Обавља све банкарске послове. Врши размену новца по најповољнијим дневним курсевима.

Прима новац на штедњу и чување.

Канцеларија се налази у улици Александра Великог бр. 7, у згради хотела «Кавала», преко пута бив. грчке централне поште.

Одговорни уредник: Бошко Богдановић

Штампа: «Велика Србија»